

CASTELUL CORVINILOR ÎN LUMINA CERCETĂRILOR ARHEOLOGICE

– REZUMAT –

CASTELUL CORVINILOR de la Hunedoara străjuiește orașul și ținutul încojurător de peste 600 de ani, într-o formă sau alta, dar, deși este numit unul dintre cele mai frumoase din lume, sau cea mai bine păstrată clădire medievală cu dublă funcționalitate (militară și civilă) din România, nu a beneficiat de o monografie de 149 de ani.

Cercetările privind castelul de la Hunedoara își au începuturile în perioada romantică a literaturii de specialitate, când istoria, arheologia, și științele auxiliare legate de acestea erau încă practicate de către diletanți proveniți din rândul claselor avute și care practicau istoria și arheologia ca pasiune. Din nefericire istoricii și istoricii de artă români nu au făcut din cercetarea celui mai valoros castel medieval de pe teritoriul Transilvaniei o prioritate a studiilor și cercetărilor, lucrările cu adevărat importante putând fi numărate pe degetele unei singure mâini, baza bibliografiei asupra castelului formând-o studiile maghiare.

Primele informații care vizează castelul ne provin prin intermediul călătorilor străini, care pomenesc la Hunedoara o cetate strălucită și puternică, săpată în stâncă.

Castelul începe să devină obiect de studiu mai ales după incendiul devastator din 1854, când medicul Arányi Lajos începe și campania de salvare a acestuia de la o ruină totală. Lui îi datorăm prima monografie a acestui monument. În ceea ce privește un studiu arhitectural aprofundat, ne îndreptăm spre anul 1913, când apare lucrarea lui Möller Istvan *A Vajda – Hunyadi Vár Építési Korai*, lucrare de bază, folosită de toți specialiștii care de atunci s-au aplecat în studii lor asupra castelului.

La fel ca la multe alte monumente arhitectura castelului a suferit numeroase modificări, mai ales în secolul al XVII-lea dar și la etapele de restaurare din secolele XIX-XX. La acest moment este îndeobște acceptat faptul că Hunedoara este rezultatul a cinci mari etape de construcție (cetatea din secolul al XIV-lea, Ioan de Hunedoara – post 1440, post 1446, Matia Corvin, secolul al XVII-lea – Gabriel Bethlen), planimetria acestor construcții fiind folosită tot cea publicată de Möller.

Săpăturile arheologice, începând tot cu Möller și sfârșind cu anul 2008 (dar și lucrările de restaurare sau reabilitare a anumitor spații unde nu s-a considerat necesară prezența vreunui arheolog) s-au extins în aproape tot monumentul, în ziua de azi existând foarte puține zone unde s-ar mai putea face studii arheologice.

Castelul Corvinilor este locul căruia i-am dedicat verile ca student și viața ca muzeograf timp de mai mult de zece ani iar unul din rezultatele pasiunii pe care mi-a insuflat-o acest minunat monument hunedoarean este lucrarea de față, care se dorește a fi în special un instrument de lucru pentru cercetătorii care vor dori să aprofundeze studiul castelului.